

Høringsinnspill fra Naturvernforbundet, Greenpeace, WWF Verdens naturfond, Natur og Ungdom til Dokument 8:175 S (2025–2026)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Morten Stordalen, Rikard Spets, Pål Morten Borgli, Sylvi Listhaug, Kristoffer Sivertsen, Kristian August Eilertsen, Bjørn Larsen og Tor Mikkel Wara om det neste oljeeventyret på norsk sokkel

Overordnet vil organisasjonene anbefale Stortinget å ikke vedta forslagene som er fremmet av representantene. **Forslagene vil undergrave norske klimamål, risikere permanent skade i spesielt sårbare marine områder og vil ikke bidra til økt energisikkerhet i Europa.** Under utdyper vi begrunnelsen for noen utvalgte punkt.

Risiko for permanent skade på marint liv og fiskeriressurser

Konsekvensutredning for åpning av områdene Troms II, Nordland VII, Nordland VI, Mørebanken og Barentshavet nord for petroleumsutvinning vil utgjøre stor risiko for marint liv, fiskerinæringen, reiselivsnæringen og føre til økte klimagassutslipp.

I Miljødirektoratets svar til konsekvensutredningen for utbygging og drift av Wistingfeltet i Barentshavet (2022) viser statens miljøeksperter til betydelige begrensninger i oljeberedskapen i Barentshavet nord, klimarisiko og risiko for skade på miljøverdiene i området. Tilstrekkelig beredskap for akutte hendelser og utslipp i Barentshavet nord er svært vanskelig grunnet vær, sjøis og avstander. NRK har avdekket hvordan staten har delt ut over 200 blokker for petroleumsvirksomhet de siste elleve årene, [som Miljødirektoratet har frarådet å åpne](#).

[Ny scenariomodellering av oljesøl fra Havforskningsinstituttet](#) viser at konsekvensene av oljesøl, spesielt i tidlige livsfaser på arter som hyse, kan være kraftig undervurdert. Et hypotetisk 90 dagers utslipp i Lofoten vil eksponere fiskeegg over lengre tid i en sårbare livsfase. Havområdene utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja er en avgjørende gyteplass for en av de største torskestammene i verden. Fiskeriressursene og lokalt reiseliv har også stor økonomisk verdi regionalt og nasjonalt. [I 2025 sa 8 av 10 ordførere i regionen nei](#) til å åpne Troms II, Nordland VII og Nordland VI for oljevirkosomhet.

Petroleumsproduksjonen må være i tråd med norske klimaforpliktelser

2025 ble det varmeste året som noen gang er målt i Norge. [2023-2025 er den første treårs-perioden](#) der globale temperaturer overstiger 1,5 grader over før-industrielt nivå. Rapporten "[Klima i Norge 2025](#)" viser at effektene av klimaendringer i Norge blir sterkere i årene fremover og krever mer klimatilpasning i tillegg til utslippsreduksjon. Konsekvensene er mer nedbør og ekstremnedbør, mindre snø, og lengre tørkeperioder på sommeren. [Tall fra Finans Norge](#) viser at forsikringselskaper har erstattet 42,3 milliarder kroner etter skader på bygg og innbo de siste ti årene, hovedsakelig skader fra nedbør, flom og skred.

Verdens fossilproduserende land planlegger å utvinne mer enn dobbelt så mye kull, olje og gass som 1,5-gradersmålet i Parisavtalen tillater, ifølge statusrapporten [“The Production Gap Report”](#) fra 2025. I [IEAs Net Zero Emissions-scenario](#) (s. 239) er det ikke behov for nye store olje- og gassprosjekter for å dekke global etterspørsel. [Trout et al. \(2022\)](#) viser at selv utvinning fra allerede åpnete olje- og gassfelt overstiger 1,5-gradersmålet, og “låser inn” klimagassutslipp i tiår fremover. Utdeling av nye lisenser vil derfor gjøre det stadig mer krevende å nå målet om å bli et lavutslippssamfunn innen 2050, i tråd med klimaloven.

[Ny fagfelleurdert forskning](#) viser at økte leveranser av norsk gass til Europa risikerer å svekke den europeiske energiomstillingen på lengre sikt, ettersom utbygging av fornybar energi blir mindre lønnsomt. Denne “gassfellen” gir økte klimagassutslipp.

Omstillingskommisjonen skal vurdere *risikoen for at det i dag gjøres ulønnsomme investeringer innenfor leting og utvinning i olje- og gassnæringen, og andre relevante risikofaktorer slike investeringer kan ha*. Kommisjonen skal også vurdere hvordan kraftige fall i europeisk etterspørsel etter gass eller regulatoriske endringer kan påvirke markedsmulighetene for norsk produksjon. Innen sommeren 2027 skal Stortinget få overlevert en petroleumsmelding og anbefalinger fra Omstillingskommisjonen. Det bør ikke deles ut nye lisenser på norsk sokkel før disse anbefalingene er behandlet av Stortinget, for å unngå ulønnsomme investeringer eller utbygging som forhindrer Norge i å levere på klimamål mot 2050.

Avhengighet av fossil energi gir ikke trygghet

Europa er det viktigste markedet for norsk gass, men etterspørselen er fallende. Mellom 2021 og 2024 [reduserte EU gassforbruket med 20 %](#). Nå er [europeiske ledere krystallklare](#) om at avhengighet av fossile brensler ikke gir varig energisikkerhet og trygghet. Derfor må norsk politikk må tilpasses fallende etterspørsel, for å unngå for stor sårbarhet for raske endringer i oljeprisen. I 2025 ble det globalt [investert nesten dobbelt så mye i fornybar energi som i fossile brenslere](#). Norge kan ikke planlegge for at EU ikke skal nå klimamålene sine.

Åpning av nye felt vil ikke løse energisikkerheten i Europa på mellomlang sikt, og utsetter den norske økonomien for økt risiko knyttet til fall i etterspørsel og oljepris. En nylig uttalelse fra [den europeiske sentralbanken ECB](#) sier at EUs fossilavhengighet truer prisstabilitet, og at å nå fornybar energimålene vil sikre innenlands priser. Mindre avhengighet av fossile brenslere gir mer stabilitet. Dette understrekes også av EUs energikommissær Dan Jørgensen.

Konklusjon og anbefalinger

Petroleumsaktiviteten på norsk sokkel vil avta i årene som kommer. Den politiske responsen må være tiltak som akselererer omstillingen av den norske økonomien, ikke støtteordninger eller aktivitetspakker som fortrenger satsing på aktiviteter til lavutslippssamfunnet. Undertegnede organisasjoner anbefaler derfor Stortinget å ikke støtte forslagene.